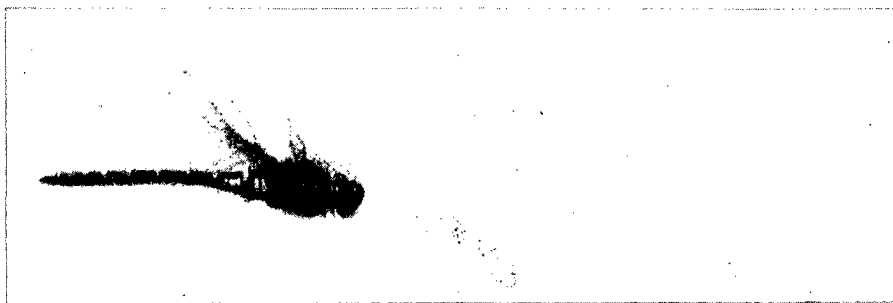

Maandblad der Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging
gevestigd te Amsterdam.

H. L. Kortekaas

Libellen

Op mijn fotografische speurtochten door de natuur kon het niet uitblijven of mijn aandacht moest getrokken worden door libellen.

Voor al de grote soorten bezitten een schoonheid in de vlucht, die de Japanners en de Chinezen al zeer vroeg tot afbeelden bracht.

Waarom zien we sinds de ontwikkeling van de elektronenflits wel veel foto's van vogels maar zo weinig van insecten in de vlucht?

Van libellen zag ik er tot dusver maar één en toch lenen deze vliegers zich net zo goed als vogels tot elektronisch flitsen: ze zijn meestal aan vaste plaatsen gebonden en de meeste kiezen zelfs steeds weer het zelfde takje, vaak temidden van een overvloed aan rustmogelijkheden.

Ook zonder elektronenflits is het mogelijk goede opnamen te krijgen. Mijn derde poging leverde al een bruikbaar exemplaar op. Nu bedoel ik met poging, dat ik heb afgedrukt en dus een negatief verkreeg. De tijd die ik heb besteed aan het zoeken naar een mogelijkheid en het steeds weer opnieuw in de zoeker trachten te vangen van de Aeshna's, waarop ik het gemunt had, staat tot de pogingen niet in verhouding!

De Aeshna's dus, en het is me gebleken, dat deze door hun manier van jagen, b.v. steeds maar weer hetzelfde traject langs een bomenrij of rietkraag volgend, waarbij ze soms 'biddend' in de lucht stilstaan, de beste kansen bieden. Ook hun formaat spreekt een woordje mee, want het gebeurt niet altijd, dat ze naast de roeiboort, op armlengte van de fotograaf, die 'natuurlijk' juist een film inzet, secondenlang stilstaan.

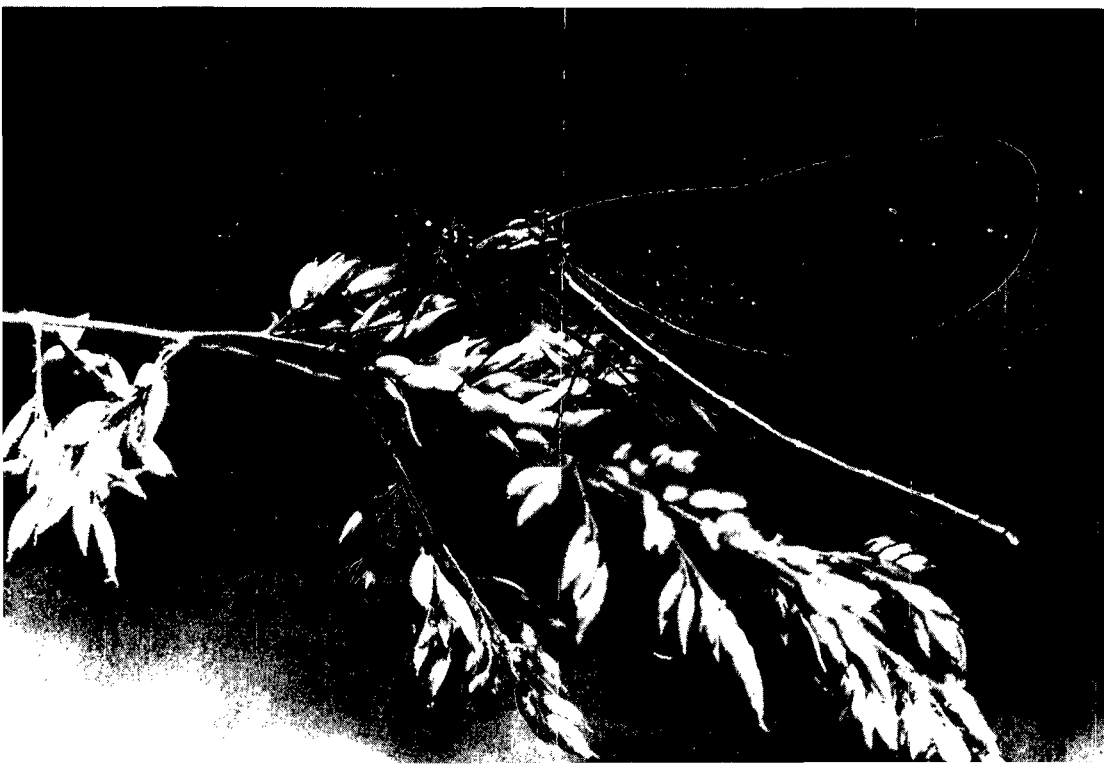
Maar niet alleen in de vlucht zijn libellen interessante foto-onderwerpen, ook door

hun houding alleen al tijdens rustpauzen, waarbij de ene soort de vleugels wijd uitspreidt, de andere ze naar achteren langs het achterlijf legt, kom je er onwillekeurig toe, ze allemaal fotografisch te verzamelen. 'En terwijl je dan zo bezig bent krijg je van tijd tot tijd ook kansen op foto's van parende of eierleggende exemplaren. Uit de in de loop der jaren gegroeide hoeveelheid foto's koos ik de hierbij afgedrukte. Wellicht zijn erbij, die beter, in technisch opzicht, zouden zijn geworden, als de methode gevolgd was, waarbij libellen-larven thuis worden gehouden, totdat ze tegen de in het aquarium geplaatste rietstengel opklimmen om de vliegende fase in te gaan, het moment waarop de te voren opgestelde apparatuur heeft gewacht. De winst is gering, nl. alleen een technische en weegt voor mij niet tegen het gemis van het natuurlijke decor op. Het is m.i. zelfs bedenkelijk, wanneer men binnenshuis fotografeert en zijn uiterste best doet, de indruk te wekken, dat een en ander buiten plaats vond. Men zou nog verder kunnen gaan en opgezette dieren fotograferen..... Ik vrees, dat we zelfs dat stadium nog niet voorbij zijn (of het moet weer terug zijn gekomen) gezien sommige fel gekleurde prentbriefkaarten van dieren.

Buiten kunnen we libellen al in maart zien en ook nog in november, maar verreweg de beste maand is juli, wanneer meer dan 50 van de ruim 60 Nederlandse soorten te zien zijn. Vooral in het oosten en zuiden van het land komen we ze tegen en niet alleen aan het water. In de duinen b.v. vliegen ze heen en weer langs zandpaden in dennenbossen.

Maar hoe ze ook worden waargenomen, zittend op een stengel, woest uitschietend naar een prooi, zwevend boven 't water of gestaag vliegend binnen hun territorium, ze verleiden me altijd weer tot pogingen, iets van hun aard vast te leggen. Langzaam naderen en snelle bewegingen voorkomen is vanzelfsprekend bij omgang met dieren; willen we ze fotograferen, dan moeten we extra dichtbij komen en geluk hebben met licht, achtergrond en de hoek, waaronder het object zich t.o.v. het fototoestel bevindt (als het hele dier 'scherp' moet).

Al kunnen we dat geluk wel eens een handje helpen!

Copulatie bij Ischnura elegans.

Foto hiernaast: Calopteryx virgo.

Foto boven het artikel: Aeschna mixta.